

פרשת בלק:

בפרשתנו יש ניסיון לקלל, עניינה של קללה, זה להפוך את המקולל, לקל ערך, לחסר משמעות, כאשר יש דבר חסר משמעות, חסר ערך, קל – חסר משקל וכובד, אין לו מקום במציאות, אין לו קיום, וקל להילחם בו ולנצחו.

אבל כל ניסיון לפגוע בישראל, כל ניסיון להקטין את ערכם ומעלתם, סופו להיכשל כישלון חרוץ, כי אין דבר יותר בעל משמעות וערך מאשר האומה הישראלית, ולכן דווקא הניסיון לפגוע במעמדם רק חושף אין גדולתם ועוצמתם, משל לאדם שרואה עץ, ורוצה לעוקרו, וככל שהוא מעמיק בשורשיו, הוא רואה כמה עמוקים הם, כמה חזקים הם, איך הם משתלבים בסלעי היסוד של האדמה, וככל שהוא מנסה יותר למוטט את העץ ולעוקרו כך מתגלה חיבורו ועומקו.

לכן דווקא הניסיון לעקור, להפוך את הדבר לקל-חסר ערך, חושף את הגודל, לכן ביקשו חז"ל לקבוע את פרשת בלק בקריאת שמע, לומר לך כי חלק משמעותי מאמונתנו היא ידיעת קדושתם, גדולתם, מעלתם וחשיבותם של ישראל.

כמו שאדם מחוייב להאמין בקב"ה כך מחוייב האדם להאמין בגדולתם וקדושתם של ישראל.

ונביא דברים אחדים שכתב אוהב ישראל הגדול, אחד ממעמיקי החקר בקדושתם של ישראל, שכל כתביו וספריו מלאים אהבת ישראל מופלאה, כפי שינק מרבו הגדול הראי"ה קוק זצ"ל, קדוש ישראל רבי יעקב משה חרל"פ זצ"ל:

"הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" - ההבדלה שבין ישראל לעמים אינה הדרגתית בלבד, כי אם הבדלה תהומית ממש כמו ההבדל שבין האור והחושך, הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב היינו שאין ישראל נכנסים כלל בחשבון עם האומות, של ישראל ישנה מהות אחרת לגמרי מאשר לעמים ולא רק מצד נשמתם כי אם גם מצד גופם שאע"פ שלכאורה לזה רמ"ח אברים ושס"ה גידים ולזה רמ"ח אברים ושס"ה גידים אלו אוכלים ושותים ואלו אוכלים ושותים, בכל זאת יש לדעת ולהרגיש כי אברי וגידי ישראל הם אברים וגידים אחרים מאשר אברי וגידי אומות העולם, אכילתם שונה שתייתם שונה ושינתם שונה, וכאשר כל צרכיהם נעשים על פי התורה אז נעשה גופם גויל ומעשיהם אותיות"

והדברים מתחברים עם דברי הראי"ה קוק:

"גדולה היא תביעתנו הגופנית, גוף בריא אנו צריכים, התעסקנו הרבה בנפשיות, שכחנו את קדושת הגוף, זנחנו את הבריאות והגבורה הגופנית, **שכחנו שיש לנו בשר קודש, לא פחות ממה שיש לנו רוח הקודש**".

מתוך הבנת האחדות, שגוף, נפש, רוח ונשמה, הם כולם אחדות אחת, צריך להבין שכיוון שקדושת נשמתם של ישראל עליונה מאד הדבר גורם לכך שגם גופם שונה לגמרי.

כדברי הרמב"ם בפרק ראשון משמונת פרקיו:

"דע, כי נפש האדם **נפש אחת**, ולה פעולות רבות חלוקות, ייקראו קצת הפעולות הן 'נפשות'. ויחשב בעבור זה, שיש לאדם נפשות רבות... וכבר הקדמנו בזה הפרק, שדברינו אינם אלא בנפש האדם. כי כוח המזון, על דרך משל, אשר לאדם, איננו כוח המזון אשר לחמור ולסוס. כי האדם ניזון בחלק הזן מן הנפש האנושית, והחמור ניזון בחלק הזן מן הנפש החמורית, והדקל ניזון בחלק הזן מן הנפש אשר לו. ואמנם ייאמר על כל אלו האישים 'ניזון' - בשיתוף השם בלבד, לא שהעניין אחד בעינו. וכן ייאמר על איש האדם ובעל החיים 'מרגיש' - בשיתוף השם בלבד, לא שההרגשה אשר בראובן היא ההרגשה אשר בזה הסוס, ולא ההרגשה אשר בזה המין היא ההרגשה בעינה אשר בזה המין האחר. אלא כל מין ומין מאשר לו נפש - יש לו נפש אחת זולת נפש האחר, ויתחייבו מנפש זה פעולות, ומנפש זה פעולות, ואפשר שתדמה פעולה לפעולה, ויחשב בשתי הפעולות שהן דבר אחד בעינו, ואין הדבר כן...".

וכך ההבדל בין ישראל לגויים, הוא בכל חלקי חייהם:

"כשחושבים על דבר האדם ושאר בעלי חיים נוכל לרשום רשימה שלמה של השוויות, שהאדם וכל החיים שווים הם, ומ"מ אחר כל ההשוויות כולן אנו רואים, שאותה הנקודה, שבה תלוי היתרון של

האדם על הבהמה, היא חובקת בקרבה את כל מעלת האדם, והאדם לא יוכל ולא יחפוץ להחליפה בעד כל הון ויסבול באהבה ייסורים רבים רק כדי שלא להיות מאבד את סגולת האדם המיוחדת שלו. ההבדל שבין דת ישראל ליתר הדתות, אפילו אותן שהן באות מהשפעתה, הוא ג"כ ככה. המון חזיונות של דימויים אנו יכולים למצוא ביניהן, ואיך אפשר שלא ימצאו הדימויים, אפילו אם לא היו הן נלקחות ביסודן ממנה. הלא רוח האדם יש בו שיווי כללי, בכמה צדדים, אע"פ שיש הבדל מיוחד בין אישים, וקל וחומר בין קיבוצים ולאומים, מ"מ צד השווה אינו בטל מעשות פעולתו. וביחש להדתות שבאו אחר מתן תורה והופעת ישראל בעולם, וקל וחומר אותן שביחוד נמשכו מכוחה של תורת ישראל, ודאי מוכרחים דימויים רבים להיות ביניהן. והדימויים הללו, עם כל הפרטים המרובים שבהם, לא יכחידו את הנקודה התוכנית המבדלת אותן, וכל המהות הנשמיתית מקופלת היא לא בהדימויים כ"א באותה הנקודה המבדלת, שהיא נותנת נשמה מיוחדת גם בהפרטים של הנקודות הדומות, עד שהדמיון הוה רק דמיון חיצוני, אבל הפנים משונה הוא תכלית השינוי, ולא יוכל ולא ירצה ישראל מעולם לאבד את נקודת הנשמה בשביל עטים של הפרטים המושגים, ולעולם יעמד על גורלו, הן עם לבדד ישכן ובגויים לא יתחשב.

אך הרב קוק כותב אפילו יותר מכך:

"ההבדל שבין הנשמה הישראלית, עצמיותה, מאוייה הפנימיים, שאיפתה, תכונתה ועמדתה, ובין נשמת הגויים כולם, לכל דרגותיהם, הוא יותר גדול ויותר עמוק מההבדל שבין נפש האדם ונפש הבהמה, שבין האחרונים רק הבדל כמותי נמצא, אבל בין הראשונים שורר הבדל עצמי איכותי".

ההבחנה הזאת לא גורמת לנו התגאות, אלא רק שולחת אותנו לעבודה עצומה להרמת כל חיינו לגובה העליון הנדרש מאיתנו, כדי להאיר אור גדול לכל האנושות!

ומוסיף הרב חרל"פ, ללמדנו מעלתם של ישראל: "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלוקיו עימו ותרועת מלך בו" - לא היה צריך שום עמל כדי לקרב את ישראל לאביהם שבשמים ולקבל את התורה אלא כולם כאחד ענו ואמרו כל אשר דבר ד' נעשה ונשמע שמות נד ז רזה עצמו היה האות כי ה' אלוקיו עמו ותרועת מלך בו"

לישראל יש התאמה טבעית לדבר ה', לקדושה, לתורה, לנבואה, ואין צורך בעמל, אלא רק לפתוח את הלב לטבעו האמיתי והפנימי.

ונסיים בדברים אחרונים של הרב חרל"פ: "ויאמר משה אל שופטי ישראל הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור" - "במתניתא תנא: הנצמדים לבעל פעור כצמיד על ידי אשה, ואתם הדבקים בה' אלוקיכם דבוקים ממש"

כאן גילתה לנו התורה שכל עוונות ישראל אינם אלא מן השפה ולחוץ ואפילו בזמן שהם צמודים לע"ז וכדומה אין זה אלא כצמידים שעל יד האישה שרק בדרך מקרה הם עליה ואפשר להסירם בנקל אבל בפנימיותם הם תמיד דבקים באלוקים חיים בדבקות.

שנזכה לדעת את טבעו ולחיות על פיו, שנזכה לראות את אורם האמיתי של עמנו האהוב מאד.